

za účelem zajištění pohledávky záložny, v čemž jest zahrnuta též povinnost přivést zpět vlastnictví k závodnímu podílu, jakmile odpadl účel zajištění. Ujednání převodu vlastnictví k závodnímu podílu za účelem zajištění jest přípustné a bylo ujednáno platně. Nelze proto žalobě vyhověti.

Čís. 15123.

Nejde o příhodu v dopravě, škrábl-li se cestující o přečnávající šroubek na štítku kliky u dveří staniční budovy.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1936, Rv I 2464/35.)

Žalobce domáhá se na žalovaném čsl. státu (železničním eráru) náhrady škody, tvrdě, že, když opouštěl po vystoupení z vlaku nádražní budovu, škrábl se o vyčnávající šroubek u dveří a z poranění toho dostal otravu krve, vyžadující operativního zákroku. Nezdatnost železničních zaměstnanců, případně příhodu v dopravě spatřuje žalobce v tom, že zaměstnanci dráhy nevěnovali dveřím náležitou péči, přes to, že sami denně dveří používali, závadu na dveřích trpěli a ji neodstranili, ač jim musila býti známa. Nižší soudy uznaly žalobní nárok důvodem po právu.

Nejvyšší soud uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Doprava žalobce byla ukončena ovšem teprve tím, že pustil dvěře, jimiž vycházel ze staniční budovy, a z ní vystoupil (rozhodnutí čís. 1284 Sb. n. s.), takže tvrzená příhoda, záležející v tom, že se žalobce škrábl o přečnávající šroubek na štítku kliky při vystupování ze staniční budovy, spadá do doby trvání dopravy. Ale nejde tu o »příhodu v dopravě«, neboť přísné ručení podle § 1 zákona čís. 27/69 a čís. 147/02 ř. z. bylo železnici uloženo proto, že doprava po železnici jest spojena s nebezpečím vlastním dopravě tohoto druhu a že nebezpečí to spočívá v používání motorické síly, rychlosti dopravy a její hromadnosti. Má-li tedy úchylnka od pravidelného způsobu dopravy býti příhodou v dopravě, musí býti v přímé nebo nepřímé souvislosti s tímto zvláštním nebezpečím železničních podniků. Nejsou proto příhodami v dopravě takové příhody při vystupování a opouštění stanice, které se stejně mohou přihodit i kdekoli jinde (srovnej rozhodnutí čís. 139 a 7195 Sb. n. s.). K dopravě železniční patří ovšem mimo dopravu samu také udržování drah v řádném stavu, tedy nejen vozového parku, nýbrž i trati, nástupiště a staničních budov a správa dráhy jest povinna opatřiti vše tak, aby nebezpečí se železniční dopravou spojená byla odstraněna, pokud jsou odstranitelná. Ale zranění žalobce o přečnávající šroubek štítku kliky při vystupování ze staniční budovy nesouvisí ani přímo ani nepřímo

s oněmi právě zmíněnými zdroji nebezpečí, neboť nebezpečí při vystupování žalobce ze staniční budovy nebylo zřejmě zvětšeno tím, že železnice používá motorické síly a velké rychlosti dopravní. A hromadnost dopravy nesouvisí v souzeném případě se zraněním žalobce proto, poněvadž množství osob vystupujících z budovy není výlučným zjevem při opouštění staniční budovy, nýbrž přihází se i při opouštění jiných veřejně přístupných budov. Že by šlo v souzeném případě o takové nahromadění cestujících, které by ohrožovalo bezpečnost při otevírání a zavírání dveří a tvořilo úchytku od pravidelné dopravy (srovnej rozhodnutí čis. 12267 Sb. n. s.), žalobce vůbec netvrdil a neplyne to ani z jeho výpovědi jako strany, kde jen uvedl, že pravou rukou otevřel pravou půlku dveří, aby mohl projít cestující zatížený balíky, a že na to přendal ruce a držel dvéře levou rukou, aby nenarazily na lidi za ním procházející. Usnesením krajského soudu v P., jímž k návrhu žalobce byla postoupena tato věc krajskému soudu obchodnímu v P., nebylo rozhodnuto, že jde skutečně o příhodu v dopravě, nýbrž věc byla postoupena krajskému soudu obchodnímu v P. jen proto, že žalobce tvrdil příhodu v dopravě, a stačilo by poukázat na rozhodnutí čis. 8178 Sb. n. s. Není proto žalobcův nárok, pokud byl opřen o § 1 zákona čis. 27/69 a čis. 147/02 ř. z., důvodný. Ale žalobce opřel žalobu také o zavinění dráhy, tvrdě v žalobě a při ústním jednání, že zaměstnanci dráhy nevěnovali dveřím staniční budovy náležitou pozornost a ukázali se nezdatnými. Nižší soudy, vycházejíce z jiného právního názoru, nežli soud dovolací, se tímto žalobním důvodem vůbec nezabývaly, a bude třeba o něm jednati (§§ 496 čis. 2, 3, 513 a 510 c. ř. s.).

Čís. 15124.

Účinek prohlášení konkursu na jmění komisionářovo na práva komitentova. Předpoklady nároku pro bezdůvodné obohacení podle § 1431 obč. zák.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1936, Rv I 220/36.)

Žalující přednesla, že svěřila úpadci do komise zboží, že úpadce zboží toto prodal a kupní cenu za toto zboží že kupec zaplatil po uvalení konkursu k rukám konkursního správce. Žalobou domáhá se nyní vydání této kupní ceny na správci konkursní podstaty komisionář. P r v ý s o u d uznal podle žaloby. O d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Mezi žalující a úpadcem šlo o smlouvu komisní podle čl. 360 obch. zák., podle kteréžto smlouvy firma Karla L-a synovec (úpadce) prodala třetí osobě zboží vlastním jménem na účet žalující, t. j. firma Karla L-a synovec stala se v poměru k této třetí osobě sama oprávněnou a zavázanou, aniž by tím žalující vůči této třetí osobě vznikla nějaká práva a závazky a firma Karla L-a synovec byla podle čl. 361 obch. zák. po prodeji zboží povinna ihned podati zprávu, t. zv. předběžné oznámení, a pak měla žalující klásti vyúčtování »odpočet«, t. j. podati zprávu